

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสุขในการทำงานของพยาบาลกลุ่มงานการพยาบาล โรงพยาบาลห้วยพลู อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม

กรพินธุ์ ลีลาวิวัฒน์^{1*}

¹กลุ่มงานการพยาบาล โรงพยาบาลห้วยพลู

* jubkorapin@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสุขในการทำงานของพยาบาลกลุ่มงานการพยาบาล โรงพยาบาลห้วยพลู อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ประชากร คือพยาบาลที่ปฏิบัติงานกลุ่มงานการพยาบาล จำนวน 49 คน โดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพรรณนา ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า พยาบาลมีความสุขในภาพรวมในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.4, S.D. = .71$) ปัจจัยความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับความสุขในการทำงานของพยาบาลกลุ่มงานการพยาบาลโรงพยาบาลห้วยพลู อำเภอนครชัยศรีจังหวัดนครปฐม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .82$ และ $.73$) โดยปัจจัยความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสุขในการทำงานมากที่สุด จากการศึกษาครั้งนี้ กลุ่มงานการพยาบาล โรงพยาบาลห้วยพลู ควรส่งเสริมความภาคภูมิใจในการทำงาน ยกย่อง ชมเชยงานที่ทำสำเร็จ ให้ความสำคัญกับสัมพันธ์ภาพภายในทีมและกับหัวหน้างาน ตลอดจนจัดสภาพแวดล้อมโดยเฉพาะแสงสว่างให้เพียงพอเพื่อเอื้อต่อการทำงาน จัดหาเครื่องมือที่ทันสมัยเพื่อให้พยาบาลทำงานได้สะดวกรวดเร็วขึ้น สามารถนำไปเป็นปัจจัยส่งเสริมให้พยาบาลมีความสุขและทำให้งานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

คำสำคัญ: ปัจจัย ,ความสุขในการทำงาน, พยาบาล

Factors related to happiness at work of nurses in nursing division Huayploo Hospital Nakhon Chaisri District Nakhon Pathom Province.

Korapin Leelawiwat^{1*}

¹Nurse Organization Huayploo Hospital

* jubkorapin@gmail.com

Abstract

The purpose of this research was to study factors related to happiness at work of nurses in nursing division Huayploo Hospital Nakhon Chaisri District Nakhon Pathom Province. The population is the entire forty-nine nurses in nurse organization. The data was collected by using questionnaires. The data was analyzed through the Pearson Correlation Coefficient. This research found that the median value of the happiness in working of nurses is 3.4 ($\bar{X}=3.4$, $SD=.71$) which can be considered as moderate. Also, Interpersonal relationship with working environment significantly have positive correlation with the happiness in working of nurses in nurse organization at Huayploo Hospital ($r=.82$ and $.73$, $p<0.01$). The Interpersonal relationship has the most correlation with the happiness in working. According to the study's result, the Huayploo Hospital's nurse organization should promote pride in work, commend work for completion pay attention to the relationship with in the team and the supervisor. As well as providing environment in with sufficient. Light is conducive to facilitating work provide modern tools for nurses to work more conveniently and quickly. Can be used at a supporting factor for nursing subjects to be happy and make the work more efficient.

Keywords: Factors, Happiness in working, Nurse.

บทนำ

กองยุทธศาสตร์และแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข(2561, 5) ได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (ด้านสาธารณสุข) ปี พ.ศ.2560 - พ.ศ.2579 กำหนดเป้าหมายของแผน "ประชาชนสุขภาพดี เจ้าหน้าที่มีความสุข ระบบสุขภาพยั่งยืน" โดยให้หน่วยงานทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค จัดทำแผนสร้างสุข เพิ่มแรงบันดาลใจบุคลากรในการทำงานดูแลสุขภาพประชาชน ในด้านบุคลากร พยาบาลเป็นบุคลากรที่มีจำนวนมากที่สุดในแต่ละโรงพยาบาล นอกจากงานด้านการพยาบาลแล้ว พยาบาลยังต้องปฏิบัติงานแผนกอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับการพยาบาล ทำให้อัตรากำลังพยาบาลในแต่ละโรงพยาบาล มีปริมาณไม่สอดคล้องกับภาระงาน ส่งผลให้เกิดความเหนื่อยล้าในการทำงาน ขาดพลังในการทำงาน ส่งผลให้ไม่มีความคิดสร้างสรรค์ที่จะพัฒนางานเพื่อการดูแลผู้ป่วยที่ดีขึ้น ท้ายสุดอาจส่งผลให้เกิดความผิดพลาดในการทำงาน และนั่นหมายถึงความไม่ปลอดภัยที่จะเกิดขึ้นกับผู้ป่วยตามมา

โรงพยาบาลห้วยพลู มีพยาบาลจำนวน 60 คน (ตามFTE 80% เท่ากับ 56 คน FTE 100% เท่ากับ 70 คน) ปฏิบัติงานกลุ่มงานการพยาบาลจำนวน 49 คน ซึ่งต้องให้บริการผู้ป่วยทั้งประเภทผู้ป่วยนอก ผู้ป่วยใน โดยที่ผู้ป่วยนอกเฉลี่ยต่อวัน 400 คน โดยแยกพื้นที่ให้บริการเป็นผู้ป่วยทั่วไป และคลินิกเฉพาะโรค ผู้ป่วยในแยกพื้นที่เป็นผู้ป่วยสามัญและตึกผู้ป่วยพิเศษ มีผู้ป่วยในเฉลี่ย 40 คน ต่อวัน ผู้ป่วยงานอุบัติเหตุฉุกเฉินเฉลี่ย 120 คน/วัน ซึ่งการจัดอัตรากำลังตามภาระงานและจำนวนพยาบาลที่มีอยู่ ทำให้พยาบาลต้องขึ้นเวรเฉลี่ย 30 เวร/คน/เดือน และมากกว่า 48 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ส่งผลต่อการดำรงชีวิต การพักผ่อนที่เพียงพอ ความสัมพันธ์อันดีในครอบครัว ทำให้พยาบาลเกิดความเหนื่อยล้าในการทำงาน จากผลสำรวจระดับความพึงพอใจในงาน ความสมดุลระหว่างชีวิตและการทำงาน ในปี พ.ศ.2561 . และพ.ศ.2562 เท่ากับร้อยละ 57. 7 และ ร้อยละ .621 ตามลำดับ และความผูกพันต่อองค์กรมีระดับคะแนนร้อยละ 74. 67 ในปี พ.ศ. 2561 และร้อยละ .6378 ในปี พ.ศ. 2562 ซึ่งคะแนนความผูกพันลดลงจากปีก่อนถึงร้อยละ .1089 มีความต้องการย้ายสถานที่ปฏิบัติงานเพิ่มขึ้น และจากผลการประเมิน Happinometer เปรียบเทียบปี พ.ศ.2561 . กับ พ.ศ. 2562 พบว่า อัตราความสุขของบุคลากรในโรงพยาบาลผ่านเกณฑ์ลดลงจากปี พ.ศ. 2561 ได้ร้อยละ 66.45 เป็นร้อยละ 62.03 และคะแนนเฉลี่ยมิติด้านผ่อนคลายลดลงจากร้อยละ 65 เป็นร้อยละ .5438 ด้านจิตวิญญาณดีจากร้อยละ 80 เป็น ร้อยละ 67.39 ด้านครอบครัวดีจากร้อยละ .6667 เป็นร้อยละ 62.59 ด้านสุขภาพเงินดีจากร้อยละ 68.75 เป็นร้อยละ .5966 ด้านการงานดีจากร้อยละ 80.80 เป็นร้อยละ 61.62

จากการทบทวนวรรณกรรมพบว่า ความสุขในการทำงานของบุคลากรจะมากหรือน้อยต่างกันขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส รายได้ต่อเดือน ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ประสบการณ์การทำงาน (ทรศวรรธ ขาวพราย,2560.และพรพนา พัวรักษา, 2554)เนื่องจาก อายุ มาก การศึกษาสูงมีทักษะในการแก้ปัญหาที่ดีกว่าสามารถคิดวิเคราะห์ ประเมินสถานการณ์ต่างๆได้เป็นอย่างดี สถานภาพหย่าร้าง/หม้าย อาจจะประสบปัญหาชีวิตครอบครัวที่ไม่ประสบความสำเร็จ จนทำให้ไม่อยากจะใส่ใจกับปัญหาส่วนตัวมากเกินไป หันกลับมาสนใจในการทำงาน มุ่งมั่นตั้งใจทำงาน จนมีความรู้สึกรักในการทำงานมากขึ้น ผู้ที่มีรายได้มากขึ้น มีผลทำให้มีความสุขในการทำงานมากยิ่งขึ้น ผู้ที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงาน หรือประสบการณ์ในการทำงานมาก จะมีความรู้ความเข้าใจในงาน เกิดทักษะในการปฏิบัติงาน มีความชำนาญในงาน ประสบกับปัญหาต่างๆ มามากจนสามารถแก้ไขปัญหา และรับมือกับปัญหาต่างๆ ได้เป็นอย่างดี ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล มีความสัมพันธ์กับความสุขในการปฏิบัติงาน(เนตรสวรรค์ จินตนาวัลย์;2553)เนื่องจากการช่วยเหลือเกื้อกูลระหว่างผู้ปฏิบัติงาน มีการทำงานเป็นทีม ความสำเร็จในงาน การได้รับมอบหมายงานที่ตนเองถนัดและมีความสามารถในด้านนั้น ส่งผลให้มีคุณค่าในตนเอง ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับความสุขในการทำงานของพยาบาลวิชาชีพ(อารยา ขำสกุล, 2558) สภาพแวดล้อมในการทำงานเป็นสิ่งที่ชี้ให้เห็นถึงความสุขที่สำคัญสิ่งหนึ่งในองค์กรที่ตอบสนองความต้องการด้านกายภาพและด้านเวลาทำงานแก่ผู้ปฏิบัติงาน

จากข้อมูลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสุขในการทำงานของพยาบาล กลุ่มงานการพยาบาลโรงพยาบาลห้วยพลู อำเภอนครชัยศรี เพื่อนำผลที่ได้มาใช้ประโยชน์ในการบริหารทรัพยากรบุคคลและส่งเสริมความสุขในการทำงานของพยาบาลกลุ่มงานการพยาบาล โรงพยาบาลห้วยพลู อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐมต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. ศึกษาระดับความสุขในการทำงานของพยาบาล กลุ่มงานการพยาบาล โรงพยาบาลห้วยพลู อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม

2. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน กับความสุขในการทำงานของพยาบาล กลุ่มงานการพยาบาลโรงพยาบาลห้วยพลู อำเภอนครชัยศรี

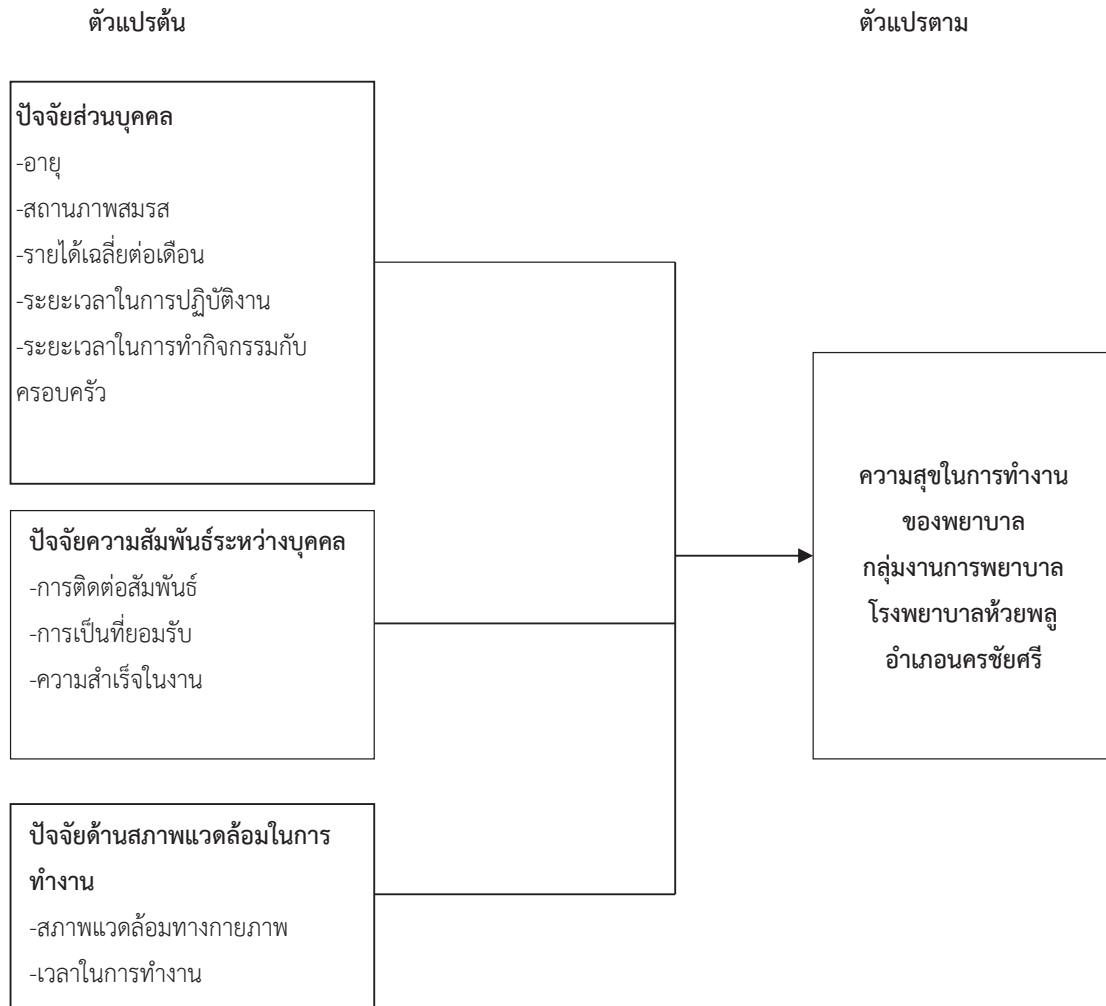
กรอบแนวคิดในการวิจัย

ความสุขในการทำงานตามแนวคิดของ Diener (2000) จะเชื่อมโยงความสุขในชีวิตกับความสุขในการทำงานเข้าด้วยกัน เป็นการรับรู้ความคิดเห็นและความเข้าใจของบุคคลจากข้อมูลที่แต่ละบุคคลเก็บสะสมมาจากประสบการณ์ การทำงานในอดีตที่ผ่านมาอันเป็นผลจากการทำงานซึ่งเป็นการตอบสนองความต้องการของตนเอง ทำให้รู้สึกว่ามีคุณค่าได้ทำงานที่เป็นประโยชน์สมหวังในประสบการณ์ที่ได้รับ และมีชีวิต อย่างมีความสุข

ส่วนแนวคิดความสุขในการทำงานของ Manion (2003) เป็นผลจากสิ่งแวดล้อมในการทำงานที่กระตุ้นให้เกิดความภาคภูมิใจในตัวเอง ทำให้มีทัศนคติความเชื่อในคุณค่า และความสามารถในทางบวกส่งผลให้พยาบาลมีความสุขในการทำงาน ความสุขในการทำงาน เกิดจากหลายองค์ประกอบที่จะทำให้บุคคลเกิดความพึงพอใจ และสามารถตอบสนองความต้องการในชีวิตของแต่ละบุคคลดังนี้

แนวคิดด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน Schultz and Schultz.(1998) บุคคลจะมีการรับรู้สภาพแวดล้อมในการทำงาน เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมด้านกายภาพ)Physical Working Condition (และด้านเวลาทำงาน)Work Schedules (ก่อให้เกิดการปรับตัวได้ดีเมื่อทำงานในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม

ผู้วิจัยประยุกต์ใช้แนวคิด และองค์ประกอบของความสุข (Happiness or Subjective Well - being) ของ Diener (2000) แนวคิดความสุข Joy at Work ของ Manion (2003) และ แนวคิดด้านสภาพแวดล้อมในการทำงานของ Schultz and Schultz มาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ พยาบาลทั้งหมดที่ปฏิบัติงานในกลุ่มงานการพยาบาล โรงพยาบาลห้วยพลู จำนวน 49 คน ไม่มีการสุ่มตัวอย่าง โดยคุณสมบัติต้องเป็นพยาบาลที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลห้วยพลูและให้คำยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรในการตอบแบบสอบถาม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย 4 ส่วนคือ

- ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล จำนวน 5 ข้อ
- ส่วนที่ 2 ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล จำนวน 15 ข้อ
- ส่วนที่ 3 ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน จำนวน 10 ข้อ
- ส่วนที่ 4 ความสุขในการทำงานของพยาบาล จำนวน 13 ข้อ

การหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามความสุขในการทำงานของพยาบาล และแบบสอบถามปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความสุขในการทำงานที่พัฒนาขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ได้แก่ อาจารย์ด้านการพยาบาล ตรวจสอบความตรงของ ด้านเนื้อหา

ความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ สามารถสื่อความหมายได้ชัดเจนตรงตามที่ต้องการสอบถาม และครอบคลุม วัตถุประสงค์ที่ศึกษาได้ค่า CVI เท่ากับ 0.95 จากนั้นจึงนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะและนำแบบสอบถาม ไปทดลองใช้กับพยาบาลที่ปฏิบัติงานกลุ่มงานการพยาบาล โรงพยาบาลชุมชนแห่งหนึ่งในจังหวัดนครปฐม จำนวน 30 คน ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง หลังจากนั้นจึงนำมาวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงของเครื่องมือโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ 0.89

การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้แนบรายละเอียดและชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัยในแบบสอบถาม ขอความร่วมมือในการทำแบบสอบถามด้วยความสมัครใจ ไม่มีการบังคับ นอกจากนี้ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถถอนตัวออกจากการวิจัย เมื่อใดก็ได้ โดยไม่มีผลกระทบใดๆ ตามมา โดยข้อมูลทุกอย่างที่ได้จากการศึกษาจะเก็บไว้เป็นความลับและไม่มีผลต่อผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยจะนำเสนอผลการศึกษาออกมาในลักษณะภาพรวม และนำมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนางานต่อไป

ข้อพิจารณาด้านจรรยาบรรณและจริยธรรมในการวิจัย

การทำวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้รับการตรวจและผ่านการประเมินด้านจรรยาบรรณและจริยธรรมในการวิจัยจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการศึกษาวิจัยในมนุษย์ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครปฐม เมื่อวันที่ 9 มีนาคม 2563 หมายเลขรับรอง 0042563

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำหนังสือที่ได้รับอนุญาตจากผู้อำนวยการโรงพยาบาลห้วยพลู ส่งถึงหัวหน้างานในกลุ่มงานการพยาบาลเพื่อชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ในการวิจัย วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล กลุ่มตัวอย่างที่จะใช้ในการศึกษา และส่งแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาและความเชื่อมั่นของเครื่องมือแล้ว พร้อมแนบใบยินยอมเข้าร่วมการวิจัยโดยการกำหนดระยะเวลาในการเก็บข้อมูล 4 สัปดาห์ หากครบกำหนดแล้วยังไม่ได้รับการตอบรับ ผู้วิจัยจะส่งแบบสอบถามเข้าไปยังกลุ่มตัวอย่างอีกครั้ง นำแบบสอบถามที่ได้กลับมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม หลังจากนั้นนำมาวิเคราะห์ผลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้โปรแกรมวิเคราะห์สถิติสำเร็จรูป ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน กับความสุขในการทำงานของพยาบาลกลุ่มงานการพยาบาลโรงพยาบาลห้วยพลู อำเภอนครชัยศรี โดยใช้การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า พยาบาลที่ปฏิบัติงานกลุ่มงานการพยาบาลโรงพยาบาลห้วยพลู อำเภอนครชัยศรี มีอายุช่วง 26-59 ปี อายุเฉลี่ย 45 ปี(S.D.=7.65, Max=59, Min=26) ร้อยละ 64.49 สถานภาพสมรส ร้อยละ 76.2 สถานภาพโสด ร้อยละ 19 ระยะเวลาปฏิบัติงาน 21-30 ปี ร้อยละ 47.6 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 30,001-40,000 บาท/ คน ร้อยละ 50 (S.D.=8127.17, Max=55,000, Min=22,000) ตามลำดับ

ระดับความสุขในการทำงานของพยาบาลกลุ่มงานการพยาบาลโรงพยาบาลห้วยพลู อำเภอนครชัยศรี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.4, S.D. = 0.71) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยในระดับสูงคือ ท่านรับรู้และเห็นคุณค่าในงานที่ทำ (\bar{X} = 3.9, S.D. = 0.82) ท่านมีความมุ่งมั่นตั้งใจทำงานให้สำเร็จ (\bar{X} = 3.88, S.D. = 0.73) ท่านภูมิใจในงานที่ท่านทำปัจจุบัน (\bar{X} = 3.69, S.D. = 0.92)

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสุขในการทำงานของพยาบาลกลุ่มงานการพยาบาล โรงพยาบาลห้วยพลู อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม พบว่า ปัจจัยความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลมีความสัมพันธ์ทางบวก ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01($r=0.82$) โดยแยกเป็นรายด้านได้แก่ ความสำเร็จในงานและการติดต่อสัมพันธ์ มีความสัมพันธ์ทางบวกใน

ระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r=0.79$ และ 0.71 ตามลำดับ) ส่วนด้านการเป็นที่ยอมรับมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r=0.67$) ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในการทำงานมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r=0.73$) โดยแยกเป็นรายด้านได้แก่ สภาพแวดล้อมด้านกายภาพมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = 0.72$) และสภาพแวดล้อมด้านเวลาในการทำงานมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r=0.59$) ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างปัจจัยปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสุขในการทำงานของพยาบาลกลุ่มงานการพยาบาล โรงพยาบาลห้วยพลู อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม (N = 42 คน)

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสุขในการทำงาน	ความสุขในการทำงาน	
	r	ระดับ
ปัจจัยความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล	0.73	สูง
การติดต่อสัมพันธ์	0.71	สูง
การเป็นที่ยอมรับ	0.67	ปานกลาง
ความสำเร็จในงาน	0.79	สูง
ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน	0.82	สูง
สภาพแวดล้อมด้านกายภาพ	0.72	สูง
สภาพแวดล้อมด้านเวลาในการทำงาน	0.59	ปานกลาง

** $p < 0.01$

อภิปรายผลการวิจัย

ความสุขในการทำงานของพยาบาลกลุ่มงานการพยาบาล โรงพยาบาลห้วยพลู อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.4$; S.D. = 0.71) โดยเมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า ข้อที่มีคะแนนความสุ่มมากที่สุด คือ รับรู้และเห็นคุณค่าในงานที่ทำแลมีความมุ่งมั่นตั้งใจทำงานให้สำเร็จ ($\bar{X} = 3.9$, S.D.=0.82; $\bar{X}=3.88$, S.D.=0.73 ตามลำดับ) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของธัชมน วรรณพิน (2555) ที่ให้ความหมายของความสุขในการทำงานว่า เป็นความรู้สึกอิ่มเอมใจ ภาคภูมิใจในการทำงานพยาบาล ซึ่งเป็นงานที่ทำทลายความรู้ความสามารถ เป็นการทำงานที่ต้องมีความอดทน เสียสละ มีความรับผิดชอบสูง เป็นการทำงานที่มีคุณค่าทั้งต่อตนเองและต่อชีวิตเพื่อนมนุษย์ทุกช่วงวัยที่ได้รับความทุกข์ทรมานจากการเจ็บป่วย

ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง กับความสุขในการทำงานของพยาบาล ($r = 0.82$, $p < .01$) สอดคล้องกับการศึกษาของอารยา ขำสกุล (2558) พบว่า ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในการทำงานมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับความสุขในการทำงานของพยาบาลวิชาชีพ เป็นสิ่งที่ชี้ให้เห็นถึงความสุขที่สำคัญสิ่งหนึ่งในองค์กรที่ตอบสนองต่อสภาพแวดล้อมด้านกายภาพและด้านเวลาทำงานของผู้ปฏิบัติงาน

ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับความสุขในการทำงาน ของพยาบาล ($r = 0.73$, $p < .01$) สอดคล้องกับการศึกษาของ สิรินันท์ ขุนเพชร , ฮอเดียะ บิลยะลา(2560) พบว่าปัจจัยทั้งด้านสัมพันธ์ภาพกับเพื่อนร่วมงานและด้านความสำเร็จในการทำงานมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสุขในการทำงานของพยาบาลวิชาชีพห้องผ่าตัดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สรุปผลการวิจัย

ความสุขในการทำงานของพยาบาลกลุ่มงานการพยาบาล โรงพยาบาลห้วยพลู อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐมโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในการทำงานมีความสัมพันธ์ทางบวก

ในระดับสูงกับความสุขในการทำงานของพยาบาลกลุ่มงานการพยาบาล โรงพยาบาลห้วยพลู อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม แสดงให้เห็นว่า พยาบาลทำงานอย่างมีความสุขเมื่อเห็นคุณค่าในงานที่ทำ มีความมุ่งมั่นตั้งใจทำงานให้สำเร็จ มีสัมพันธภาพที่ดีระหว่างเพื่อนร่วมงานและกับหัวหน้างาน การได้อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมด้านกายภาพ เช่น แสงสว่างที่เพียงพอ เหมาะสม เครื่องมืออุปกรณ์ที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ ตลอดจนเวลาในการทำงานที่พอเหมาะ เวลาพักที่เพียงพอ ทำให้พยาบาลมีความสุขได้แม้จะต้องเผชิญกับภาระงานที่หนักหรือสถานการณ์ที่ย่างยากเพียงใดก็ตาม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผู้บริหารสามารถเพิ่มระดับความสุขในการทำงานของพยาบาล โดยส่งเสริมความภาคภูมิใจในการทำงาน ยกย่องชมเชยในงานที่ทำสำเร็จ ให้ความสำคัญกับสัมพันธภาพภายในทีมและกับหัวหน้างาน ตลอดจนจัดสภาพแวดล้อมโดยเฉพาะแสงสว่างให้เพียงพอเพื่อเอื้อต่อการทำงาน จัดหาเครื่องมือที่ทันสมัยเพื่อให้พยาบาลทำงานได้สะดวกรวดเร็วขึ้น

ผู้ปฏิบัติงานควรให้ความสำคัญกับการสร้างสัมพันธภาพที่ดีและยอมรับเพื่อนร่วมงานเพื่อให้งานร่วมกันอย่างมีความสุข

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาปัจจัยด้านอื่น ๆ ที่มีความสัมพันธ์กับความสุขในการทำงานและสามารถนำไปวางแผนพัฒนาระดับความสุขในการทำงานของพยาบาลให้มากขึ้น และจัดทำวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับความสุขในการทำงานของพยาบาลแยกแต่ละหน่วยงานของกลุ่มงานการพยาบาล เพื่อเพิ่มความสุขในการทำงานให้เฉพาะเจาะจงในแต่ละหน่วยงาน

เอกสารอ้างอิง

- กองยุทธศาสตร์และแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข.(2561). **แผนยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี ด้านสาธารณสุข ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561.**
- ทรศวรรณ ชาวพราย.(2560).ความสุขในการทำงานของพยาบาลวิชาชีพ สังกัดสำนักงานสาธารณสุข จังหวัดนครสวรรค์. **วารสาร มจร นครน่านปริทรรศน์**, 1 (1), 111.
- อัครมน วรรณพิน.(2555). ความสุขในการทำงานของพยาบาลวิชาชีพ กลุ่มพนักงานมหาวิทยาลัย โรงพยาบาลมหาวิทยาลัย ภายใต้กำกับของรัฐ. **รามาชิตีพยาบาลสาร**, 18 (1), .23-9
- เนตรสวรรค์ จินตนาวสี.(2553). **ความสุขในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาล จังหวัดสมุทรสาคร.** วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร;
- พรพนา พัชรศึกษา.(2554). **ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสุขในการทำงานของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลมหาสารคาม.** วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สิรินันท์ ขุนเพชรและสอเดียงะ บิลยะลา.(2560).ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความสุขในการทำงานของพยาบาลวิชาชีพห้องผ่าตัด โรงพยาบาลตติยภูมิแห่งหนึ่งในภาคใต้. **วารสารวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์**, 4 (2), 69-78.
- อารยา ขำสกุล.(2558).ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสุขของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐแห่งหนึ่ง. **วารสารการพยาบาล** ,17(2),67-82
- Diener E. (2003). **New directions in subjective well-being research: The cutting edge.** Available . 2019, 12, 06. from: [http:// www.pursuit-of-happiness.org/](http://www.pursuit-of-happiness.org/).
- Manion, J. (2003). Joy at work: Creating a positive workplace. **Journal of Nursing Administration**, 33(12), 652-655.
- Schultz D, Schultz SE. (1998). **Work condition Psychology & work today an introduction To industrial and organizational psychology.** 7th ed: prentice-hall Newjersey.